

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя.

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні довеня по 30 сот. від стрічки.

Посоймові замітки.

VI. Перша сесія галицького сойму, що вийшов з нових виборів, зробила, як ми вже виказали, неперечно почин до прояснення поглядів посеред соймової більшості на руску справу, а крім того також почин до переведеня порозуміння між обидвома народами в краю. Крім того поза соймом, перед єго сесією, як ми вже зазначили, посеред рускої суспільности послідували важні переміни, москвичі виявили зовсім недвозначно і рішучо свої центрифугальні змаганя і спід їх верховлади починають визволювати ся такі личности, як др. Король і т. п., бажаючи остати Русинами. З другого боку в народно-демократичнім або т. зв. українським таборі проявило ся політичне протверженє так, що навіть такі личности, як пос. Будзиновский змінили значно свої погляди на межинародну політику в краю, а личність нового намісника і єго змаганя до реформи адміністрації і усуненя можливих причин невдоволеня в широких верствах народних руских розбудили в руских опозиційних кругах політичних довіре до нової управи і надії на поправу внутрішнього політичного положеня в краю.

Все те наглядно відбило ся в настрю цілої останної сесії соймової, а сей настрій може в дальшій будучині улекшити і уможливити дальше зближенє спірних сторін і переведенє порозуміння. Очевидно і центральне правительство з свого боку може і повинно причинити ся до сего, сповняючи конечні і оправдані домаганя руского народу, бо від того залежати буде становище руских послів в державній раді, а се відібе ся і на настрю руского населеня в краю. Не сумніваємо ся, що намісник др. Бобжинський з свого боку попре у центр. правительства здійсненє тих домагань, які зависимі від центр. правительства, а тим збільшить і скріпить довіре, про яке делегат Василько висловив ся в розмові з монархом.

Новому міністерству витичено цілє — довести до спарляментаризованя кабінету, а се може послідувати на основі порозуміння передовсім в справі німецько-чеського питання. Одначе наколи має в державі запанувати тривкий мир національно-політичний, треба також перевести порозумінє в найбільшім краю австрійським — в Галичині. Се, за чим ми промовляли стілько літ, зрозуміли навіть такі крайні політики, як пос. Будзиновский. «Kto rozumі sytuację, говорив він в сер-

пні редакторowi Słowa pol., musi widzieć, że koniecznem jest znalezienie jakiegoś sposobu, aby ta walka, która zresztą nie ustanie, nie miała tak ostrych, jak obecnie form.»*)

Ми давнійше вказували не оден раз на сїм місци, що наш край є сею Архимедовою точкою, з якої можна і треба двигнути і розв'язати польську і руску справу і що поагода польско-русского спору в Галичині вплине рішучо на розв'язку польско-рускої (української) справи в Росії. Се, що ми висловили кільканих літ тому назад на сїм місци вказуючи на вагу і конечність польско-русского порозуміння, признає тепер і пос. Будзиновский і висловив ся так перед редактором «Słowa pol.»: «A jak ważnem jest to porozumienie, jak konieczne!... Załatwienie naszej i polskiej sprawy nastąpi w granicach Rosji, bo tam jest „gros“ Polski i Rusi. Dziś naród ukraiński nie gra żadnej roli, ale będzie ją grać za parę lat. Bez woli Ukraińców nie będzie Polski, bez woli Polaków nie będzie Ukrainy — a bez ugody i zgody w Galicyi nie załatwi się tam polsko-rosyjska kwestya. I jeżeli my tu nie pogodzimy się, to Ukraińcy tam zajmą wobec polskich spraw stanowisko wrogie, jak niewątpliwie i Polacy wobec ruskich. Ze względu więc na przyszłość obu narodów, porozumienie jest konieczne»

Розходить ся о те, з ким має перевести ся порозумінє? І в тій справі ми вже висловлювали давнійше свої погляди, що порозумінє повинно бути переведене з усіма компетентними чинниками і до того самого переконаня дійшов і посол Будзиновский, висловивши ся: «że umawiamy się z tym, kto w danej sprawie jest kompetentnym, więc tam, gdzie kompetentnym jest państwo, z rządem, a tam, gdzie sięga kompetencya Polaków — z kołem polskiem. I tak, gdzie chodzi o usunięcie nadużyć administracyjnych, o wykonanie praw nam należnych, możemy mówić tylko z tym, kto stoi na straży wykonania ustaw, a więc z rządem centralnym, namiestnikiem, starostą, choćby nawet z żandarmem, o ile jest on kompetentnym, ale nie z jakimś stronnictwem».

Почини до такого порозуміння були роблені давнійше, одначе перебили се живла, котрим залежить на безнастанній боротьбі, з котрої они живуть — з одного боку загорілі а незрілі політичні голови, для котрих само слово порозумінє видає ся народною зрадою. Нехай лиш

*) Задля ваги кожного слова наводимо без перекладу — Ред.

„Галичанін“ або „Гром. Голос“ чи „Земля і Воля“ ударить у великий дзвін — „нова ера“ робить ся, а вже поважнійші навіть політики тратять з переполюху голову.

Нема однак сумніву, що вже й крайні політики народно-демократичні опевнили ся про конечність порозуміння між польським а руским народом, як се зазначив і пос. Будзиновский, хоч остаточно не вказав способу розв'язки сего питання, бо „na jakich warunkach porozumienie nastąpi, o nich na razie nie myślimy“.

З польської сторони вказує ся все на змаганє Русинів до зручення польської національної меншости в східній Галичині а вислов пос. Будзиновского перед редактором Słowa, що «terytorjum wschodniej Galicyi rezerwujemy dla siebie», затривожив редактора Słowa, хоч єго тривогу розвіяв пос. Будзиновский зазначенєм, що «polski element jest tak silny, że specjalnymi ustawami i instytucjami zabezpieczyłby sobie prawa rozwoju» а крім того заявив ось що: «Rusini nie mogliby myśleć o zruszczeniu ludności polskiej. Musimy żądać ruskiego języka wewnętrznego, ale Polacy mogliby mieć prawa językowe szersze nawet, niż je dziś posiadają Rusini. Większe kompleksy ludności mogłyby specjalnymi ustawami z góry zabezpieczyć jakieś prawa, tak, aby ich praw państwowych nie można było ukócić».

Неперечно отже обидва народи в краю, Поляки і Русини, політики обидвох таборів відчувають потребу порозуміння і поагоди довголітнього польско-русского спору, щоби можна ужити сили на культурне подвигненє широких верств народних. Се почутє потреби обоїльного порозуміння проявило ся і на останній соймовій сесії і в тім єї немале значінє. Тепер пора компетентним чинникам приступити до переведеня сеї трудної але важної задачі.

З нагоди напасти „Діла“ на Є. Е. Митрополита Шептицького.

Зі скальського деканата дістаємо до помещеня отсе письмо:

Священики вібрані дня 5. падолиста с. р. на соборі деканальнім в Озерянах, констатують з болем серця, що часописи «Діло», «Галичанін» і деякі інші, названши ся поступовими (lux a populo lucendo), прийняли напрям ворожий Церкві кат., систематично підкопують віру і нападають на Преосвященних Єпископів (поражу пастиря и розійдуться овци). Приміром сего єсть некультурна і низька а

заразом безпідставна напад на Іх Ексцеленцію Високопреосвященного Митрополита в „Ділі“ ч. 182 з д. 14/VIII с. р., неполикана і тенденційна критика Посланий Пастирских і часті простаки напади на Іх Преосвященство Епископа Станиславівського.

Тож сьвященники деканата скальського зібрані на соборі деканальнім в Озерянах протестують против деструктивної роботи згаданих часописей, дотичним редакціям пригадують їх високу задачу, з котрою они давно вже розминули ся і взивають їх, аби перестали сіяти вітер, щоби не прийшло позбирати колись бурю.

Заразом діткненим нападями згаданих часописей Владикам, за Іх неумимі труди і вельми хосенну діяльність для Церкви і народа завляють високу почесь, щирю преданність і синівську любов. Рівночасно предкладають Іх Ексцеленції Високопреосвященному Митрополиті слідуочу заяву:

Ваша Ексцеленція Високопреосвященний Архієрею!

Сьвященники деканату скальського зібрані на соборі деканальнім в Озерянах дня 5. листопада с. р. заявляють однодушно своє найвисше обуренє по причині низької, безпідставної напасти на Вашу Ексцеленцію, поміщеної в „Ділі“ ч. 182 з дня 14. серпня с. р. і запевняють Іх о своїй синівській любові і преданности.

Озеряни коло Чорткова
дня 5. листопада 1908 р.

О. Петро Мицьковский, декан, о. Іван Гордивський, містодекан, о. Іван Чмола, містодекан, оо. Александер Левичкий, Василь Ковч, Макарий Каровець ЧСВВ., Тит Чубатий, Василь Чайковский, Станислав Цар, Александер Улянчик, Володимир Вонсуль, Михайл Дроздовский, Антін Казновский, Максимілян Зарицкий, Ярослав Луцки, Ксенофонт Гуглевич, Северин Стрільбицкий, Леонтій Коростіль, Лев Дністрянський, Дмитро Курдижик, Діонісій Білинський, Петро Павлюк, Теодор Меленевич, Николай Сіменович, Виктор Лозинський.

Допись з Поділя.

В справі наших церков.

(Переходи на лат. обряд. — Жид а сповідь Русина. — „Галичанин“ а церкви. — Мальованє церкви за 120 злр. — Писаночка. — Латинники і акафист? — Чи Поляки винні? — Церкви помістах. — 5 церков у Львові. — Стиль митрополитий конкурсний. — Свій стиль. — Вітраж сьвятого Кирила і Методія. — Русини маллярі).

(Конець).

Будова церкви в місті стоїть о 1/5 дешевше чим на селі, де материял і робітника-муляра треба з міста спроваджувати.

У Львові було при кінци 18 стол. майже о 10 церков більше, чим їх є нині. Для противділання переходови треба конче бодай 5 церков поставити на передмістях у Львові. Жертви пр. на церкву візваня св. Маркияна будуть обильні а будуть люди, що і площу відступлять на будову, як се знаємо з кількох случаїв, де були жертводавці, але не було кому передати площу. Церков по містах потребуємо богато, але не надто коштовних. Дуже велику церкву в стилу т. зв. митрополитальнім довгу на 40 мерів з одною банею мож поставити в місті за 60—70 000 корон. Конкурсів на пляни, які в однім місті коштували 7.000 корон, не належить розписувати, лише через яких 20 літ повиннісьмо усовершувати висше згаданий стиль конкурсний Митрополита (деякі церкви пр. в О-

зерянці уже побудовані) через р.зписуванє конкурсів на фасади камінні, лучше розвязанє проблеми піддаша, окрашенє горорізьбами, народною орнаментикою, усуненє похибок у вибудованих доси церквах і пр. доти, доки не витворимо на сих дуже щасливих початках свого власного стилю, гордості культурного народу. Рішучо належить занехати будови візантійські, бо сей стиль не відповідає ніжній душі нашого народу, і як єго поезия жіночо-гарному настроєви, котрому радше відповідав би стиль йонський, чим романсько-візантійський а la іконостає львівської церкви Преображенської де «апостоли візантійці» стоять наче які жовніри на команду: Hab Acht — всі з однако високими раменами і пр.

З тої самої причини належало би роботи малярські віддати Русинам-маляркам. Най би они дали образ без гарного кольориту і з другими похибками, але най наш чоловік даєть своєрідну оригінальнійшу закраску, хоч би наслідуючи ті памятники старої нашої штуки, які у нас є досить часті і вельми ріжнородні. До таких дуже оригінальних, які мені дуже подобались своїм мотивом і укладом, належить образ запрестольний в одній церкві підкаменецкого деканату мабуть з XV в., де представлений є воскресший Христос, який видушує до чапні виноград, що виріс над Божим гробом (чи не вплив апокриф. письм?). Крім сего свій маляр не зробив би пр. такого куріоза, яким є (кілька тисячів коштує) вікно в церкві Преображенській у Львові, представляюче св. славянських апостолів, де св. Кирил є підписаний, що се св. Методий а св. Методий має напись що се св. Кирил! Так собі поглузував чужинець з нашої обрядовости і візантійщини...

Гадаю, що повисші уваги викличуть пожадану дискусію, а тоді можнаб подати більше спеціальних уваг в неодній справі відносячій ся до справи прикрашеня наших—не своїх міст гарними сьвятинями, сими твердинями віри і народности...

З.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Університетська справа пригадала ся знов кривавими подіями на віденським університеті між німецькими а італійськими студентами міродатним чинникам. Ся подія не є зовсім відокремлена, бо зовсім подібні бучи були між німецькими вольнодумними студентами а християнсько-суспільними в Градци при нагоді промоції доктора богословія, а відтак у Відні, в Інсбруку, в Празі і т. п. Протягом року не було місяця, щоби не доходило по університетах до кривавих биятків. Університети стали тепер огнищами політичних зборів, на котрих виграє сильнійший, а так звані вольнодумні студенти завели право пястуга. Університети користували ся правами незайманости і самоуправою та полагоджували всі справи що до університету у власнім обсягу. Але ся незайманість виродила ся в розлад і самоволю наслідком політ. пристрасти, котра спиняє спокійну наукову працю і науку. Супроти всего того міністерство просьвити, акад. власті і законодатні тіла будуть приневолені здобути ся на відвагу і обезпечити університетам спокій, усунути з них здичілість і право пястуга, щоби спровадити вихованє і наукове образованє молодежи знов на праву дорогу.

Справа полагоди німецько-чеського спору висуває ся у внутрішній політиці австрійській наперед. В сій справі пише Deutsch. nat. Corr., вказує на услівя, серед яких було би можливе утворенє парламент. міністерства і промовляє за тим, щоби тепер не вимагано згоди в подробицях, але винайдено за гальні засадничі основи для порозуміня. Се дало би ся зробити лише внесенем відповідних начерків закона в держ. раді і в чеським соймі. Ті начерки мали би бути підвалиною обовязуючою для обидвох сторін, Німців і Чехів, щоби відтак на тій основі розпочати переговори. Але не досить булоб, щоби на се згодили ся Німці і Чехи, треба би також осягнути згоду на се фєвдалів. Основними гадками тих переговорів мала би бути: інтегральність коронного краю з можливо далекосяглим національним поділом. Колиб донедо до порозуміня що до тих вступних условин для чєско-німецької угоди, тоді моглоб на чолі ресортів міністерских стати парламентаристи.

Отсі виводи з німецько-национ. боку вказують, як то далеко до здійсненя ідеї парламентарного міністерства. Замітно однак се, що Deutsch. nat. Corr. промовляє за тим, щоби і з фєвдалами порозумінє перевести.

Та сама кореспонденция звіщає, що німецькі народовці готові ухвалити закон про злуку Босни і Герцоговини, але стоять рішучо за одноцілостю армії і фльоти, за спільною цловою і торговою областю, спільним банком і монетою, а видані на Босну й Герцоговину суми мали би бути розділені відповідно ключеві для спільних справ монархії, а колиб ті краї мали бути злучені з Угорщиною, тоді она мала би прийняти на себе відповідну на Австрию припадаючу частину державного довгу. «Народний клуб чєский» починає розлітати ся наслідком розладу, який в останних днях повстав між дром Крамаржом а чєскими народовцями католицькими. Дотепер зголосило 7 послів сего сторонництва гиступленє з Нар. клубу.

Бойкот австро-угорских товаров і купців в Туреччині наносить австро-угорському промислови великі шкоди. Задлятого відпоручники торгово-промислові звернули ся о поміч в сій справі до міністра бар. Еренталя, котрий заявив, що вже перед тим видав відповідні порученя австро-угор. амбасадорови в Царгороді. Молодотурецкий дневник Schuri Ummet обговорюючи заяву бар. Еренталя, що Австро-Угорщина готова до далекосяглих уступок в користь Туреччини на народо-господарскім і фінансовім полі, зазначає, що се є перше уєлівє порозуміня між Австриєю а Туреччиною і що Туреччина вельми вдоволенна, що Австрия вступає на дорогу справедливости та висловлює надію, що міністерство загр. справ розпочне переговори в ціли осягненя порозуміня. На се заявляє влучно Reichspost, що Туреччина повинна дати можливість до почину таких переговорів, а се буде зроблено, наколи устане бойкот, пооблюваний турецким правительством. Отже від Туреччини се зависиме, щоби прийшло до порозуміня. Здає ся однак, що турецке правительство потребує сильнійшого напору, щоби схаменуло ся і застановило сей бойкот. Телегр. вість, яка наспіла з Царгорода до Frankfurter Ztg, хоч ще не потверджена урядово, вказує на такий спосіб, бо амбасадор австр.-угор. Палаявічіні мав повідомити Порту, що з порученя своєю правительства виїздить з Царгорода аж до дальшого розпорядку. Розійшла ся також вість заперечена вправді з міродатних

кругів, що кораблі Lloyd-а бойкотовані в Туреччині мають одержати ескорту вонних кораблів.

НОВИНКИ

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Філіппа ап.; римо-кат.: Віргілія. — В суботу: руско-кат.: Гурія, Самона; римо-кат.: Крискентія.

— **Чолобитна депутація урядників з Галичини** вїздить зі Львова завтра (в п'ятницю) о год. 8 рано окремим поїздом і прибуде до Відня коло 9. год. вечером. Депутація буде принята цісарем в суботу о 11. год. в Бургі в церемоніальній салі. Члени депутації являть ся в галевих уніформах з відзначеннями для послухань, уділюваних цісарем. Вступ на послуханя дозволений лише за легітимаціями.

— **Цісар і Король Франц Йосиф I.** (1848—1908). Картина з єго життя на спомин 60-літнього володарства написав Ол. Барвінський (ціна 50 сотиків), видані Руск. Товариством педагогічним, з ілюстраціями, одобрені на нагороди для молодежи і до шкільних бібліотек рішенням ц. к. Ради шк. кр. з 19. червня 1908, надають ся для роздачі на пам'ятку з нагоди ювілею шкільній молодежи. Можна дістати в книгарні Наук. Товариства ім. Шевченка або в Руск. Товаристві педаг. ул. Вірменська 2.

— **Замовленя на ювілейні картки** надходять зі всіх сторін, мимо того однак в ще місцевости, котрі до сего часу не дали о собі знати; звертаємо їх увагу, що ті „пізні Івани“ самі собі будуть винні, наколи посилки не отримають в час. Замовленя більші надіслали: Тернопіль, Станиславів, Перемишль, Богородчани, Надвірна, Заліцки, Миколаїв н. Дн., Заболотів. З огляду на короткий час замовляти просить ся телеграфічно. У Львові дістати можна картки: в канцелярії тов. педагог. Вірменська ч. 2. І. пов., в „Сокільськ. Базарі“, в книгарні Шевченка, в „Народній Торговлі“, по читальнях „Просвіти“ і по головніших трафіках. Заряди шкіль користаючи з нагоди повинні замовляти портрети цісарські на роздачу між дітей в дни ювілею, як також видану Тов. педаг. книжку „Цісар Франц Йосиф I.“ в ціні по 50 сот. за примірник.

— **Консервація старинних церков.** На останнім засіданню збору консерваторів східної Галичини полагоджено кілька справ що до старинних церков, а се: Ухвалено згодити ся з конечности на розібране деревляної церкви в Цішках, а спротивити ся розібранню деревляної церкви в Хлібові. Дозволено продати іконостас з церкви в Білій до філіяльної церкви в Вільхівці, а іконостаси з призначених на розібране деревляних церков в Новиках і Чума-

лях передати иншим церквам або котрому з краєвих музеїв. Порішено вислати архів. Мокловського до Кут к. Олеська в ціли оглянення церкви, яку місцевий парох наміряє відновити. На внесенє конс. д-ра Барвінського ухвалено заняти ся інвентаризацією старинностей в церквах св. Юрія (з 1541 р.) і св. Хреста (з половини XVII ст.) в Дрогобичі, які належать до найзнаменитших пам'ятників деревляного будівництва у східній Галичині та віднести ся до староства в Долині, аби заборонило розібрати стару, дуже цінну церкву в Долині. Комунікат з тогб засіданя вказує дальше, що вельми неприхильною появою є напливаючі з кожним місяцем численні просьби о дозвіл на розбірки старих церков деревляних, які є вже переважно за малі для збільшеного числа парохіян, а з огляду на їх лихий стан дали би ся удержати лише значним коштом. Збір консерваторів, приневолений узгляднювати потреби практичного життя, порішив жадати захованя лише найбільше характеристичних типів деревляного будівництва, а нато місце уділяти дозвіл на розбірку церков менше важних під условиною удержаня всіх движимих старинностей і спорядженя фотографій та рисункових знятъ. На основі тих поглядів згоджено ся на внесенє д-ра Барвінського на розбірку старих деревляних церков в Пробіжній, Суходолі, Зеленій, Синькіндях, Кавчім Куті і в Княжим к. Зол. Що до сеї останньої, то в тім випадку, если она буде перенесена до Золочева яко каплиця.

— **П. Модест Менціньський,** героїчний тенор королівської опери в Штокгольмі, вістав заангажований на гостинні виступи в міській театрі у Львові. Перший раз виступить п. Менціньський в „Льогенгріні“ ві второк.

— **Кровава буча на віденськ. університеті.** Вчора арештовано ще двох італійських студентів і замкнено до слідчої в'язниці. З університетом замкнено також Mensa academica, де харчують ся убогі студенти, чим заподіяно їм велику кривду. Німецькі посла мають просити ректорат о отворенє М. acad. На віденськ. клініці хірургічній прийшло оноді до демонстрації, коли проф. Клермон представив своїм слухачам двох ранених студентів італійських яко цікаві припадки наукові. Німецькі студенти почали свистати і демонстраційно вийшли з викладової салі. Для показаня прихильности італійським студентам у Відні, ученики і учениці середних шкіл в Триесті урядили вчора демонстраційний похід по місті. В Триденті застрайкувала вся молодеж шкіл середних. В Римі, Болонії, Фльоренції, Неаполі, Турині, Медиолані та по многих инших містах Італії що дня є демонстрації против австрійські. В Медиолані товпа спалила на ринку австрійську хоругву. Студенти університетів в Італії ухваляють резолюції проти Австрії і т. п. Одним словом віденська буча

найшла відгомін між всіма Італійцями. Християнсько-сусільні студенти у Відні заявили ся на онодішнім вічу за утворенєм італійського виділу правничого на однім з передмість Відня. За те німецько-народні шовіністи видали відозву до Віденців, аби виповіли мешканя всім ненімецьким льокаторам.

— **Звістка про долю Андре.** В Копенгаген прислано звістку, що капітан американського корабля „Пельопс“ знайшов на північній частині півострова Лябрадора, недалеко від берега хрест а іменем Андре, а під хрестом у землі — труп і скринку з документами. Думають, що з документів можна буде довідати ся, яким чином Андре попав на Лябрадор і що стало ся з єго двома товаришами. Як відомо, Андре полетів 11. липця 1897 р. з двома товаришами, Френклем та Штріндбергом. Андре полетів з місця, що лежало 79° 43' півн. шир. та 10° 52' сх. довж. від Грінч. Аеростат єго обнимав 4.800 кілограмів. Але Андре довело ся ждати з своїм аеростатом 19 днів попутного вітру, а за сей час єго аеростат згубив велику частину свого газу і через те єго сила піднянтя ледве чи була більша 2.000 кіл. Коли приняти до уваги, що для того, щоби підняти аеростат, кішну трьох аеронавтів, баласт, поживу і ин., треба було коло 1.500 кіл., то вільної сили для літаня у него було коло 500—600 кіл., а сього могло вистачити не більше, як на 10 днів. Андре взяв з собою 9 буйків*), щоб кидати з ними вкладені в дудочку записки, а також декілька почтових голубів, щоби з ними посилати записки про своє літанє. Буйки понумеровано і їх мали кидати по черзі. З сих всіх голубів та буйків знайдено тільки три, а саме буйки Nr. 2 і Nr. 9 (бігуновий) та ще капітан Елькен застрілив під 80° 44' півн. ш. і 20° 20' сх. д. одного голуба, у якого знайшли записку. На буйкові Nr. 2 знайшли дві записки: одна — Андре, який сповіщав, що 11 липця в 11 год. у вечері єго аеростат був на 82° півн. ш. і 25° сх. д., і друга записка — Штріндберга, який зазначав 19° д. На голубі знайдено записку, написану 15. липця; такого змісту: „13 липця 12 г. 30 хв. шир. 82° 2', д 15° 5' сх. Гарне літанє Е 10° S. Все добре. Се моя третя голубина почта. Андре“. Нарешті, 9 (бігуновий) буйок знайдено беззаписки 11 сент. 1899 р. коло землі короля Карля, на схід від Шпіцберген, куда єго, видимо занесла течія зі сходу. Згодом, коли оповіщено синоптичні карти для липня 1897 р., довідали ся, що умовини літаня були несприятливі для Андре. Перші два дні він летів на півн. сх. і на півд. сх., але вже 13. липця він полетів на півд. сх., себто до берегів Сибіру. Летів він всього кілька день, а потім мусів, мабуть, спустити ся де

*) циліндрична бочка, яку кидаютъ на якорі в море на знак для мореплавців.

Матеріяли до історії зносин Галичан з Україною.

Листи Омеляна Партицького до Олександра Барвінського.

Ч. 12.

Шановний Пане!

Надрукували в 16-тім Nr-і нашого п'ясьма оповіданнє, що крий св'ята земля, аж стидно читати!! Чи думаєте, що крадіж тютюну, підділуваннє грошей, стоить літературної проділка? Який хосенъ питаює Васъ для читаючої нашої молодежи в моральнім взгляді, наколи прославляєтця крадіжъ, та самі безчестні пороки? — Що же скажуть вороги наші якъ таки нужденні бадури прочитають? Схаменітця Бога ради, и направте тую сквернь, бб прайно напливає мене гадка отцурати ся всего діла!

Помістїть вь приписці слідующе: В Nr-і 16-тімъ Правди помістїлисьмо оповіданнє характеризующе ставъ бурсь вь Россїї; саме оповіданнє нестоить много вь літературнімъ взгляді.

Тимъ робомъ хоч крихту нечести Ви

уменьшите. Се послідня моя рада; стїдаю ся, кажу, признавати ся до участї вь такімъ ділі.

Пращайте

вашъ другъ

Згарский.

P. S. Не читавъ я сєго оповіданнє и власного суду дати не можу. Однако волівъ бимъ читати передруковану добру повість, як дурні нікчемні оргивали. Що скаже Черкавський, побачивши таку моральну силу нашу? (O. P.)

(Вісти) Панталеїмонъ А. Кулішъ, до недавна директоръ справъ духовнихъ „въ учредительномъ комитетѣ“ вь Варшаві, віддалений зо своєї служби, по тій єдино причині, що не хотівъ публично вступати противъ української партії. Подаючи сей фактъ до відомости нашихъ читателівъ, не можемо замовчати про огидний поступокъ одного Варшавського чиновника, котрий недавно до редакції „Правди“ (и відавъ „Слова“) заславъ дотичну допись той грядетї, що „вісти про усунєнє п. Куліша зо служби суть и неправди вї. Видно, водять ся ще нікчемники по свѣту, котрі не соромъять ся и найпідліщої брехні, щоби тільки прослідованє руцини вь Россїї перед лицемъ Славянства замаскувати. Чи такі поступки приспорять симпатїї для Россїї — покаже будучність.

Ч. 13.

Чесний Пане!

Запізнавъ ся я децо зъ одвітомъ, а то по причині граматика, котру вчора закінчивъ емъ и нині передавъ п. Ильницькому. Такъ отже ціла вже граматика (36 аркушівъ) находити ся буде вь рукахъ п. Черкавського.

Словарь русько-німецький, о котрімъ я згадувавъ, буде за помочию тутешніхъ учениківъ, по вакаціяхъ готовий. Добре би тільки було, щоби хто у Львові завдавъ собі праці и переглянувъ п'ясьма Куліша, виймаючи зъ нихъ слова, котрі рідко у насъ уживають ся. Я би ті слова вложивъ вь словарь и вичисливъ поименно, хто и якимъ способомъ прислуживъ ся до такъ скорого зложеня діла. — Добре на початокъ хочъ 15 аркушівъ видати.

Про Ваші мисли за Черкавського я цілкомъ гожу ся и говоривъ вже зъ п. Ильницькимъ. Однако, не маючи відъ Ради повновласти, не радивъ би я нікому напередъ за діло брати ся. — Впрочімъ, якъ треба буде, получу я відъ п. Куліша потрібні биографічні и библиографічні замітки.

(Конецъ буде).

небудь на кригу. Крига ся, як ми знаємо з мандрівки Нанзена, помаленько пливе за течією на захід, через те коли Андре та єго товариші мали теплу одіж, поживу та рушницю, то вони могли, вбиваючи нинколи тюленя або білого медведя, при щасливих умовах, продержати ся деякий час на кризі. Течія, що йде на захід, підходить до східного берега Гренляндії, далі йде вподовж єго на південь, а потім повертає до західного берега Гренляндії. Чи можна з крижини, яку несе та течія, попасти на крижину, що з півночі проносить вподовж Лябратора бігунова (полярна) течія, напевне сказати не можна, але безперечно, що для того, щоби доплисти на крижині до південного берега Гренляндії, а тим більше Лябратора, для сього треба кілька років. Можна сумнівати ся, щоби Андре із своїми товаришами зміг — без поживи й палива — вивести таку довгу мандрівку, навіть коли припустимо, що они користували ся всяким випадком, щоби перейти з крижини на крижину в напрямку на захід сонця. Але що се не є цілком неможливою річю, се доказує примір Нанзена та єго товаришів, які правда йшли по кризі значно менший час, ніж випало Андре. У всякім разі треба пождати, поки розслідять знайдені папери (писані, здасть ся, шведскою мовою), бо тільки тоді можна буде запевнити ся, чи справді отсе знайдено на Лябраторі труп і документ відважного аеро-жавта Андре.

— На убогу молодіж школи ім. Шапкевича у Львові зложив в нашій адміністрації п. Микола Сіак 2 К замість телеграми на вінчане п. Івана Будного, судового адюнкта.

Оповідки.

— Дальший репертуар руского театру в Стрию. (Сала „Нар. Дому“. Поч. 7. веч. Білети продає ранше „Нар. Торговля“.

В суботу 28. с. м. „Жидівка“ опера в 5 діях Галевійого. Гостинний виступ М. Шляфенберга і О. Ніжанковського.

В неділю 29. с. м. „Арсен Яворенко“ (На грамадській роботі), народна драма в 5 д. Б. Грінченка.

Ві второк 1. грудня „Продана наречена“ опера в 3 діях Ф. Сметани.

— З львівської архієпархії. Містодеканом оле-ським іменованій о. Александер Левицкий з Олеська. — Орд. комісаром для справ СС. Служебниць назначений о. Єроним Малицкий Ч. С. В. В. — Завідательства парохій одержали оо.: Володимир Мясак в Увсі, Алекс. Гвоздецкий в Монастирці, Вол. Ядишин в Покрівцях, Мелетий Федішин в Білківцях, Василь Сірко в Нестаничах, Василь Мандзик в Дубравці і Василь Павуля в Сосноні. — Канон. інституцію дістали оо.: Євген Тимкевич на Кудобинцях, Петро Курдидик на Покропивну, Тома Березовский на Ляховичі зарічні. — Від конкур. іспиту увільнені оо.: Іван Кузьмович з Брюхович і Любомир Зарицкий з Козлова. — Рукоположені в пресвитери: Алекс. Бачинський, Вас. Бачинський, Теод. Ващук, Мих. Зінкевич, Волод. Ілевич, Андр. Кухта, Теод. Левицкий, Анатоль Малиновский, Емил. Марчак-Баранський, Ростислав Охримович, Вол. Плашовский, Іван Рошак, Григорій Скаский, Волод. Сухий, Павло Тямчак, Мих. Ференц, Максим Хома, Богдан Чекалюк, Антін Шебец і Дмитро Яців. — На богословский виділ в університеті в Інсбруці прийняті: Волод. Лиско, Йос. Лемицук, Василь Лаба і Петро Задворняк з львівської, Мирон Горникевич і Ігнатій Цегельский з станиславівської єпархії.

— З Дрогобича. Загальні збори П. Т. Членів Товариства „Бурса св. Іоана Крестителя“ в Дрогобичі відбудуть ся ві второк дня 8-го грудня с. р. о годині 3. по полудни в комнатах „Руского Касина“ в Дрогобичі в домі „Народного Дому“ (§ 4. устава бурси). — За Виділ: П. Кмить, предсідатель.

Виклади для П. Т. Членів філії Руского Товариства педагогічного в Дрогобичі будуть держатись в неділі о годині 7½ вечером в комнатах „Руского Касина“ в Дрогобичі.

— З „Народної Лічниці“. З причини чимраз більше зростаючої фреквенції хорих рішено отворити ще оден відділ для хорих на недугу зубів і устної ями. Управу сего відділу обняв з днем 24. с. м. лікар-дентист др. Іван Бережницький. Ординації будуть відбувати ся що втірка, четверга і суботи від 8—9 рано.

— **Перенесеня.** Намісник переніс комісарів повітових: Йос. Збішевського з Подгуржа до Тарнова, д-ра Стеф. Танського з Кольбушової до Яворова і Людв. Виковського з Тарнова до Кракова; концепістів намісництва: Стан. Королевича з Велички до Кольбушової, дра Юл. Ямпольского зі Львова до Дрогобича і дра Стан. Солянського зі Львова до Подгуржа, вкінці практиканта концепістів намісництва Фел. Сосницького зі Львова до Живця.

Наука, штука і література.

— **Торбан,** музична Накладня у Львові (ул. Вроновска 8) видала яко 59 випуск. композицію Я. Лопатинського до слів Е. Кретшмера „Цвіт льотосу“ в перекладі М. Курцеби. Під нотками є крім німецького оригіналу пісні дуже вдатні переклади руский і польський. Ся пісня скомпонована на оден голос з супроводом фортепяну. Мелодія гарна, тому сей твір має забезпечене право горожанства в нашій музичній літературі. Ціна випуска 70 сот. Набувати можна у всіх книгарнях.

Телеграми

з дня 26. листопада.

Відень. Президія руского клубу, пп. Романчук і Василько, конферували вчера з президентом міністрів бар. Бінертом в справі злуки Босни і бюджетової провізорії. Оба заявили, що не можуть висловити ніяких обовязуючих приречень, бо клуб застеріг собі в тих справах переведене ухвали. Натомість зажадали, аби одним з віцепрезидентів був Русин.

Відень. Die Zeit доносить, що в днях 3. і 4. грудня відбудуть ся під проводом цісаря паради військової конференції. Така конференція відбуває ся звичайно в січні. Однак в сїм році єї речинець прискорено з огляду на вишне положене.

Відень. З Білгорода доносять льондонським часописам, що Сербія і Туреччина заключили між собою оборонний договір. У Відні про се ще нічого не знають. Говорять, що австрійска дипломатія взяла би заключене такого договору за притоку до війни.

Новий Йорк. З Порт о Принс на Гаїті доносять, що революція на тім острові розширяє ся. Міністра внутрішних справ ворохобники взяли в полон і мали єго застріляти.

Др. К. Леваковський
Львів, пл. Талицка 7. (наг Централь. кавархю).
Витягане, пльомбоване, вставлюване зубів без болю.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицко-руської фабрики Євгена Білінського в Збаражі.
 З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по сьвященниках.
 Держім ся покликку:
Свій до свого!

Не будьмо наївні!
 Дуже інтересна статя видана окремою брошуркою в форматі вісімки вийшла що йно з друку з Загальної друкарні Кришталовича у Львові. Статя ся вказує найпевнійший шлях, яким галицкі Русини мають іти, щоб станути в радї прочих могучих народів сьвіта. — Брошурку сю мож набути в книгарни Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. Театральна, по ціні 20 сот.

Не жартуй, дуже красна мазурка на фортепян Я. Лопатинського. Ціна 70 сот. Дістати можна у всіх книгарнях. (1—50)

Розклад залізничних поїздів
 важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Рашева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10+
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Рашева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35+
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35+
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Посвітні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

До
Америки і Канади
 перевозить найскорше
ЛІНІЯ КУНАРД
 Головне заступство на Галичину **Львів, ул. Городецька 99.**
 Поясень уділяє даром. (7—14)